

Swanson's Särskilda Resevillkor

För punkter som ej täcks in av de Särskilda Resevillkoren gäller Allmänna Resevillkor - se nästa sida.

Anmälningsavgift, avbeställning och ändring

Anmälningsavgiften är 3000:- på rundresor och släktresor samt kryssningar och resor till Västindien. På övriga paketresor är anmälningsavgiften 2000:-. Vid bokningar senare än 35 dagar före avresan skall hela resans pris inbetalas.

Expeditionskostnaden för avbokning är

	Endast flyg*	Paketresor	Västindien	Rundresor
mer än 41 dagar	200:-	500:-	800:-	800:-
40-31 dagar	350:-	1000:-	1250:-	1500:-
30-22 dagar	100%	50-75%**	50-75%**	50%
21-15 dagar	100%	75%	90%	70%
14-8 dagar	100%	90%	100%	90%
7-1 dag	100%	100%	100%	100%

*Vissa flygbiljetter är aldrig återbetalningsbara.

**Beroende på flygpriser.

Vissa arrangemang har högre avbeställningskostnader, t.ex. kryssning, Västindien, jul- och nyårsresor. Dessutom tillkommer eventuella expeditionskostnader för individuella hotell/bil/tåg/bokningar/avbokningar. Teaterbiljetter återbetalas aldrig.

VIKTIGT! Läs kompletterande uppgifter i prislistan.

Läs nästa sida punkt 3:2 om avbeställningsskydd. Läs också vidare i prislistan om avbeställningsskydd för individuella resor. OBS! I den händelse avbeställningsskydd inte är tecknat via Swanson's tages ovanstående kostnader ut och resenären har själv att kräva sitt försäkringsbolag på eventuell återbetalning.

Ändringar som innebär annan avreseort, avresedag, reslängd eller resa, är att betrakta som avbeställning och ny beställning. För avbeställning/ändring av campers och kryssning gäller speciella villkor. Gör resebyrå en specialbeställning åt en kund är beställningen bindande i och med anfordran göres. Speciella avbeställningskostnader kan gälla.

Individuella hotell-, buss- och bilbeställningar

För bokning av hotell och bilhyra utgår bokningsavgift på 150:- per hotell och/eller bil. Har ni även bokat atlantflyg via Swanson's är bokningsavgiften 75:- per hotell och /eller bil, maximalt 400:-. Hotell och bilar som ingår i färdiga paketpriser har ingen bokningsavgift. Ändring eller avbokning av hotell/bil gjorda senast 30 dagar före avresa kostar 200:- (plus bokningsavgift). Vid senare ändring eller avbokning, 350:- per hotell och/eller bil. Vid avbokning mindre än 72 timmar före avresa är kostnaden normalt första hotellnatten. Vissa hotell har strängare bokningsregler (t ex Florida och Hawaii vid jultid. Västindien och Mexico speciellt 13/12-30/4), se respektive hotellside. Regler för campingbil, buss, inrikesflyg etc. var vänlig se respektive text. Vid kreditering av ej utnyttjade (dock avbeställda) bil-, buss- och hotellkuponger uttages 350:- per hotell eller bilbokning (samt eventuella reservationskostnader). För att kreditering av ej utnyttjade kuponger, som avbeställts under resan skall kunna ske, måste hotellets avbeställningsnummer medfölja kupongerna.

Slutbetalning

Full likvid skall vara resebyrå tillhanda senast 25 dagar före avresa. Slutlikvid får inte erläggas tidigare än 35 dagar före avresa, såvida detta inte påkallats av Swanson's.

Pris/flygprisgaranti

Prisgaranti tillämpas ej av Swanson's. Valutan kan ändras vilket påverkar priserna. När det gäller US\$ tillämpas valutagaranti inom ett visst intervall (se prislistan). Flygpriser/skatter ändras regelbundet. Om flygdelen betalas in vid bokningen, garanteras det då gällande flygpriset. Flygbiljetterna översänds sedan tillsammans med handlingarna i vanlig ordning. Ni kan dock, vid betalning av flygdelen, begära att få flygbiljetterna. Har ni beställt flygprisgaranti kan inga ändringar göras. Vid eventuell avbokning, är ej flygbiljetten återbetalningsbar oavsett tidpunkt.

Resenärens ändring av reseavtalet

För varje ändring i reseavtalet som företas av resenären uttages en kostnad i enlighet med de merkostnader som researrangören åsamkas, dock lägst 400:-.

Resenärens kontroll av färdhandlingarna

Resenären har skyldighet att själv kontrollera färdhandlingarna så snart de erhålls. Eventuella felaktigheter måste påtalas omedelbart. Utfästelser av inbokande personal skall vara noterade i färdhandlingarna för att kunna åberopas.

Resenärens namn

Det är oerhört viktigt att resenärens namn i biljetten överensstämmer med passet och är korrekt stavat. De flesta flygbolag tillåter ej namnändringar eller ändring av stavning. Det är resenärens ansvar att i samband med resans bekräftelse kontrollera stavningen.

Förbehåll om ändringar

Researrangören förbehåller sig rätt att innan avtal träffas med resenären vidta ändringar av uppgifter i denna katalog/broschyr. Researrangören förbehåller sig också rätt att företa ändringar av avtalsvillkor som gäller för denna resa. Vid sådana ändringar gäller bestämmelser i Lag om paketresor § 12, 13 och 14.

Avbeställning av resan

Avbeställning av resan skall göras omgående. Detta skall ske till den resebyrå där beställningen gjorts. Då kontoret är stängt skall avbokning göras direkt till Swanson's på telefon 0479-144 36 (telefonsvarare)

fax 0479-150 39 eller email info@swansons.se. Handlingarna skall omedelbart returneras till resebyrå. Om handlingarna ej är oss tillhanda inom 14 dagar efter avbokningen kan ingen återbetalning ske.

Minimiantal vid inställande av resan

Om arrangören har rimlig anledning att anta att antalet anmälningar senast 30 dagar före avresan är mindre än 15, har arrangören rätt att ställa in resan.

Avbeställningsskydd vid sjukdom etc.

I resans pris ingår ej avbeställningsskydd. Resenären kan skydda sig mot avbeställningskostnader vid annullering, genom att vid anmälan till resan utöver anmälningsavgift erlägga en särskild avgift på 300-700-enligt programtexten. Beloppet återbetalas ej vid annullering av resan. Med undantag för en expeditionsskydd (per person 500:- vid endast flyg, 500:- på paketresor förutom till Västindien och rundresor som är 800:-. För individuella bil-, hotell- och bussbokningar, maximalt 250 per hotell. Teater/sportbiljetter återbetalas aldrig. Vissa arrangemang täcks ej av våra normala avbeställningsskydd, t ex camper, specialutflykter etc, kryssning, västindien, vissa jul- och nyårsresor. Se respektive text i prislistan. OBS! Eventuella bokningsavgifter ingår ej i ovanstående belopp). Detta skydd gäller vid dödsfall, akut sjukdom eller olycksfall, som drabbar resenären själv eller resenärens make/maka (alternativt sammanboende under äktenskapsliknande former), barn, föräldrar eller syskon. Vid med läkarintyg bestyrkt avbeställning (se Allmänna Resevillkor) erfordras att av sådant läkarintyg framgår undersökningsdatum, undersökningsresultat och diagnos samt att sjukdomen eller olycksfallet utgör ett allvarligt hinder för resenären att företaga resan. Ändring av avbeställningsskydd (avboka eller lägga till avbeställningsskyddet) måste ske inom 10 dagar från bokningstillfället, dock senast 30 dagar före avresa. Vid beställning av resa mellan 30-8 dagar innan avresa måste eventuell ändring av avbeställningsskydd ske inom två dygn. Ändring senare är ej möjlig.

Avbeställning skall ske före resans avgång. Läkarintyg som inkommer senare än 14 dagar efter avbeställningsdatum beaktas ej. Avbeställning som kommer arrangören tillhanda efter resans avgång, accepteras ej, om inte synnerliga skäl föreligger. Resenär äger icke rätt att avbeställa resa med läkarintyg om hans hälsotillstånd vid inbokningstillfället inte varit helt tillfredsställande.

Resenär som är medveten om att hans hälsotillstånd icke är god, är skyldig att före anmälan konsultera läkare samt deltaga i resan på eget ansvar.

Tidtabeller

Flygtider som medföljer bekräftelser är preliminära. Exakta tider meddelas tillsammans med färdhandlingarna och arrangören kan ej ansvara för eventuella tidtabelländringar. Framför allt inrikesflygen i Amerika ändrar tidtabellen ofta. Det är inte alltid dessa meddelas till resebyrå. Tag därför för vana att alltid kontrollera med flygbolagen när ni reser på egen hand. Vi ansvarar ej för eventuellt missat flyg p.g.a. ändrad tidtabell. För flygresor som företas på egen hand, d.v.s. ej i grupparrangemang, ansvarar ej för flygändringar, där t ex direktflyg inställes och flyg med extra kupong behövs. I vissa städer finns flera flygplatser och ändrade flygningar, som innebär att annan flygplats i samma stad kan förekomma.

Reklamationer

Eventuella brister skall framföras på plats, till färdledning, hotell, agent eller liknande, alternativt via Swanson's telefonservice. Krav på prisavdrag skall framställas till researrangören så snart som möjligt, dock senast två månader efter hemkomsten, såvida inte synnerliga skäl föreligger.

Tilläggsarrangemang

När så anges i broschyren/prislistan, eller med speciell beställning, kan extra prestationer i form av särskild inkvartering, utflykter, kvällsevenemang e.t.c. erhållas mot tillägg. Vid avbeställning av tilläggsarrangemanget gäller, om inte annat anges, villkoren under punkt 3 i de Allmänna Resevillkoren. Om dessa extra prestationer ej kan erhållas återbetalas endast erlagt tillägg.

Bagage

Resor till/från Amerika: De flesta flygbolag tillåter en resväska som får väga maximalt 23 kg samt mäta högst 158 cm mätt höjd+bredd+djup. SAS tillåter två väskor på utresan och en på hemresan. Checka man in hos SAS i New York, Washington eller Chicago tillåts även två väskor på hemresan. Kostnad för extra bagage är normalt Euro 50 på utresan och USD 50 på hemresan. 115 cm handbagage får medföras mätt på motsvarande sätt. **Inrikesflyg i Amerika:** Vid anslutning till internationella flygningar gäller samma som atlantflygning. Vid resa på separat inrikesflygbiljetten eller vid andra tillfällen än anslutningar, tar en del flygbolag USD 15-25 för första resväskan och de flesta tar USD 15-25 för övriga väskor. Till **Västindien** gäller en väska med maximalt 23 kg. Måttbestämmelser gäller även för resa till **Australien** och **Nya Zeeland** via Amerika. Reser man via Fjärnan Östern gäller 20 kg frivikt. Detta gäller även för inrikesflyg i Australien och Nya Zeeland samt mellan öarna i **Söderhavet, Sydamerika** m.fl. Övervikt är kostsamt. På rundresor ingår bärravgifter endast för ett kolli per person. Man kan dock själv betala drinks för extra resväska på hotellet.

Flygresor

Flygresan kan endast utnyttjas på de i flygbiljetten angivna dagarna för ut- respektive hemresa. Biljetten är personlig och kan ej överlåtas. De flygbolag, som SWANSON'S utnyttjar, ansvarar gentemot passageraren enligt avtal och bestämmelser som finns angivna på flygbiljetten. Researrangören är ensam ansvarig för utgivandet av denna broschyr.

Delvis utnyttjande av arrangörens prestationer

Om resenären utbejler från angivna transporter eller annorledes underlåter att utnyttja de prestationer, som ingår i resan, kan någon gottgörelse icke påräknas.

Pass och visum

Varje resenär skall vara försedd med giltigt pass. Passet skall i de flesta fall vara giltigt sex månader efter hemresa. Till en del destinationer erfordras även visum. Visumkostnader ingår ej i resenas pass gör. Se under respektive program. VIKTIGT! Samtliga uppgifter i programmet avser skandinaviska medborgare. Resenärer av annan nationalitet måste själva kontrollera viseringstvång.

AMERIKA: Giltigt pass krävs. Pass utställda från 26/10 2006 måste innehålla biometrisk information, vilket alla svenska pass gör. Passet uppgifter skall läggas in i flygbokningen. Uppgifterna skall vara Swanson's tillhanda senast 35 dagar före avresa, alternativt inom 3 dagar vid senare bokning, men aldrig senare än fem arbetsdagar före avresa. Det är resenärens ansvar att dels lämna korrekt information och dels att informationen är Swanson's tillhanda i tid. OBS! Skulle ni byta pass före avresa måste informationen göras om. Gäller även ESTA. De flesta skandinaviska medborgare åtnjuter visumfrihet såvida man inte varit straffad, varit medlem i vissa kommunistiska organisationer och att vistelsen inte varar mer än 90 dagar. I dessa fall skall visum sökas. Varje resenär som ej behöver visum skall anmäla sin ankomst till Amerika minst 72 timmar före avresa. Detta sker på <https://esta.cbp.dhs.gov>. Klicka på "svenska" för att fylla i blanketten. Godkännande kommer direkt och gäller i två år. Tills vidare är ansökan kostnadsfri, men kommer under 2010 att kosta USD 10-20. OBS! Använd adressen ovan, eller via Swanson's hemsida. Det finns flera sajter som tar betalt för att vidarebefordra ESTA-ansökan. **MEXICO:** Visum krävs ej till Mexico. Barn under 18 år skall ha turistkort redan i Sverige. Kontakta Mexicos Ambassad eller Konsulat. **VÄSTINDIEN:** Inget visum krävs till någon av de öar som finns presenterade i denna katalog. Upphållstillstånd erhålles vid ankomst till respektive ö. **AUSTRALIEN:** För inresa till Australien krävs visum. Resebyrå hjälper till med viseringen. Till **Nya Zeeland, Hongkong, Singapore, Thailand, Fiji, Tahiti och Sydamerika** krävs ej visum för skandinaviska medborgare. Upphållstillstånd erhålles på plats. För längre stopp i respektive land krävs dock visum. Till Bali och Kina krävs visum.

Vaccination

Under respektive program framgår vilka vaccinationer som erfordras. Man bör alltid ha fullgott grundskydd, dvs stelkramp, polio och gamma globulin. Man skall dock alltid kontrollera med sin läkare i god tid före avresan. Inga vaccinationskrav finns för närvarande för inresa till Amerika, Canada, Mexico, Australien, Nya Zeeland eller Hongkong. Kontrollera dock detta med er läkare.

Försäkringar

Varje resenär rekommenderas att teckna komplett och riktig försäkring. T ex Europeiska erbjuder en omfattande försäkring som finns att teckna på er resebyrå. Även vissa hemförsäkringar har resekydd, dock ofta ej helt kompletta och/eller med självrisker. Swanson's återbetalar inga mellanskillnader eller självrisiker p.g.a. att man valt ett sämre försäkringsalternativ än Europeiska.

Inkvarteringen

På rundresorna sker inkvartering på första klass hotell eller motell (om inget annat anges). På vissa platser kan förekomma inkvartering på mellanklass, t ex i Grand Canyon, Kanab, och på Vägen Västerut. Ofta är hotellrummen utrustade med två bäddar. Det förekommer dock att rummen kan ha en stor säng. Det förekommer aldrig att hotellrum har tre eller fyra bäddar. "Tre eller fyrapersonsrum" innebär därför som regel två bäddar å 135-155 cm. "Del i dubbelrum" säljes ej till enstaka personer. Om endast en person önskar deltaga får antingen enkelrum bokas, eller kan arrangören boka "del i dubbelrum" som önskemål. 21 dagar före avresa meddelas om någon annan på samma resa önskat dela rum. I annat fall debiteras enkelrumstillägg.

Priser och prisändringar

Inträffar, efter denna katalogens tryckning (17/12 2009), prisändringar på en eller flera av de prestationer som enligt programbroshyren ingår i resan, är arrangören berättigad att företaga därav föranledda justeringar av priser för resan i den mån prisförändringar beror på nya flygpriser, nya eller ökade skatter och allmänna avgifter, ändrade växelkurser eller andra liknade omständigheter över vilka arrangören ej råder. **Växelkurs för separat prislista framgår av denna.**

Programgiltighet

Swanson's producerar en katalog per år som utkommer första veckan i februari. Två prislistor produceras, första veckan i februari respektive september. Programinnehåll, hotell etc kan ändras då nytt program/prislista kommer ut.

Kvarglömda effekter

Swanson's försöker hjälpa till att efterlysa bortglömda effekter, men vi måste då ta ut expeditionssavgift på 200:- plus porto.

Uppvaktningar

Uppvaktningar kan förmedlas till följande resor. Alla rundresor, paketresor till New York och Hawaii. Kostnad beroende på hotell och vad som beställs plus expeditionssavgift på 200:-. Uppgifter och betalning minst 10 dagar före avresa.

FOTO: Diverse Turistmyndigheter. Omslag: Donnie Sexton, Montana Film. TEKNISK ARRANGÖR: Swanson's Travel AB, Box 164, 283 23 OSBY. Tel: 0479/144 35. Fax: 0479/150 39. Telegram Swanson's. E-post: info@swansons.se

Allmänna villkor för Paketresor

Överenskommelse om ändringar och tillägg till Allmänna villkor för paketresor samt om information i marknadsföringen. Konsumentverket/KO och Föreningen Flygresearrangörerna har träffat överenskommelse om Allmänna villkor för paketresor med den lydelse som framgår av nedanstående text.

För samtliga resor i Swanson's katalog gäller Särskilda Resevillkor. För punkter som ej täcks in av Särskilda Resevillkor (se föregående sida) gäller de Allmänna villkoren nedan.

1. Avtalet

1.1 Arrangören ansvarar gentemot resenären för vad denne har rätt att fordra till följd av avtalet. Ansvaret gäller även för sådana prestationer som skall fullgöras av någon annan än arrangören. Om återförsäljaren är part i avtalet, ansvarar han mot resenären på samma sätt som arrangören.

1.2 Uppgifter i arrangörens kataloger och broschyrer är bindande för denne. En arrangör får dock ändra uppgifter i kataloger eller broschyrer innan avtal har träffats. Detta får dock endast ske om ett uttryckligt förbehåll om det har gjorts i katalogen eller broschyren och om resenären tydligt informeras om ändringarna.

1.3 Arrangören skall hålla resenären underrättad om frågor av betydelse för resenären som sammanhänger med avtalet.

1.4 En avslutningsresa eller ett specialarrangemang ingår i avtalet endast om den sålts eller marknadsförts tillsammans med huvudarrangemang för ett gemensamt pris, eller för skilda priser som är knutna till varandra.

1.5 Avtalet är bindande för parterna när arrangören skriftligen har bekräftat resenärens beställning och resenären inom avtalad tid betalt överenskommen anmälningsavgift enligt arrangörens anvisningar. Arrangören skall bekräfta resenärens beställning utan dröjsmål.

2. Betalning av priset för resan

2.1 Resenären skall betala resans pris senast vid den tidpunkt som framgår av avtalet.

2.2 Arrangören får inte kräva slutbetalning av resans pris tidigare än 40 dagar före avresan, om inte annat särskilt överenskommit.

2.3 Arrangören får i samband med bekräftelsen ta ut en första delbetalning (anmälningsavgift). Anmälningsavgiften skall vara skälig i förhållande till resans pris och omständigheterna i övrigt.

2.4 Om resenären inte betalar resans pris i enlighet med avtalet har arrangören rätt att häva avtalet och behålla anmälningsavgiften som skadestånd om inte detta är oskäligt.

3. Resenärens rätt till avbeställning av resan

3.1 Resenären har rätt att avbeställa resan enligt följande. Vid fastställande av resans pris skall i resans pris inte inräknas vad resenären erlagt för avbeställningsskydd. Avbeställningskostnaden är alltid lägst 200 kronor per resenär.

3.1.1 Vid avbeställning tidigare än 30 dagar före avresan skall resenären erlägga 5% av resans pris.

3.1.2 Vid avbeställning senare än 30 dagar men tidigare än 14 dagar före avresan skall resenären erlägga 15% av resans pris.

3.1.3 Vid avbeställning senare än 14 dagar, men tidigare än 24 timmar före avresan skall resenären erlägga 50% av resans pris.

3.1.4 Sker avbeställningen inom 24 timmar före avresan skall resenären betala hela resans pris.

3.2 Resenär som har träffat avtal om avbeställningsskydd har rätt att avbeställa resan, enligt följande. Vid fastställande av resans pris skall i resans pris inte inräknas vad resenären erlagt för avbeställningsskydd. Vid avbeställning enligt punkt 3.2 har resenären inte rätt att få tillbaka vad han betalat för avbeställningsskyddet.

3.2.1 Om resenären har avbeställningsskydd får resan i fall som anges i punkt 3.2.2-3.2.4 avbeställas utan annan kostnad än den expeditionsvavgift som framgår av arrangörens katalog eller broschyr. Expeditionsvavgiften får högst uppgå till 5% av resans pris dock högst 200 kronor.

3.2.2 Avbeställning får ske om resenären eller dennes make/maka/sambo, resenärens eller dennes makes/makas eller sambos släkting i rakt upp- eller nedstigande led eller syskon eller person med vilken resenären gemensamt beställt resan före avresan men efter det att avtalet blivit bindande för resenären enligt punkt 1.5 drabbas av allvarlig sjukdom, försämrat sjukdomstillstånd eller olycksfall och denna händelse är av sådan art, att resenären inte rimligt kan genomföra resan.

3.2.3 Avbeställning får ske om annan händelse drabbar resenären efter det att avtalet blivit bindande enligt punkt 1.5 och om händelsen är av så ingripande karaktär för resenären att det inte är rimligt att kräva att resenären skall genomföra resan. Resenären skall inte ha kunnat råda över händelsen och vare sig känt till eller bort känna till denna då resan beställdes. Sådan ingripande händelse är t.ex. brand i den egna bostaden.

3.2.4 Avbeställning får ske om person med vilken resenären gemensamt beställt resan avbeställer sin resa med stöd av punkterna 3.2.2 eller 3.2.3 och det är oskäligt att resenären skall genomföra resan utan den andra personens sällskap.

3.2.5 Resenär som avtalat om gemensam inkvartering med annan resenär/andra resenärer som avbeställt resan med stöd av punkterna 3.2.2-3.2.4 skall erhålla inkvartering av samma

standard som enligt avtalet på avtalat eller likvärdigt hotell/anläggning i rum/lägenhet som är storekmsmässigt anpassat till kvarstående antalet resenärer utan extra kostnad. Kan någon sådan inkvartering inte tillhandahållas skall inkvarteringen ske enligt avtalet utan ytterligare kostnad för resenären.

3.2.6 Resenären skall avbeställa resan så snart som möjligt efter det att avbeställningsanledning uppkommit. Grunden för avbeställningen skall på tillförlitligt sätt styrkas med läkar- och/eller släktskapsintyg.

3.3 Avbeställning skall ske på det sätt som anges i katalog, broschyr eller i färdhandlingarna.

3.4 Efter avbeställning skall belopp som resenären har tillgodo enligt ovan återbetalas utan dröjsmål, dock senast 14 dagar efter avbeställningen.

4. Resenärens rätt att överlåta avtalet

4.1 Resenären får överlåta avtalet till någon som uppfyller alla villkor för att få delta i resan. Ett sådant villkor kan t.ex. vara att transportföretag eller annan som arrangören har anlitat enligt gällande regler skall godta byte av resenär. Resenären måste i skälig tid före avresan underrätta arrangören eller återförsäljaren om överlåtelser.

4.2 När avtalet har överlåts är överlåtare och förvärvaren solidariskt ansvariga gentemot arrangören eller återförsäljaren för vad som återstår att betala för resan och för extra kostnader, dock högst 200 kr, som kan uppkomma på grund av överlåtelser.

5. Arrangörens ändringar före avresan och inställande av resan

5.1 Arrangörens rätt att ändra avtalsvillkoren. Arrangören får ändra avtalsvillkoren till resenärens nackdel endast om det framgår tydligt av avtalet att detta får ske.

5.2 Resenärens rätt att frånträda avtalet. Resenären får frånträda avtalet, om arrangören förklarar att han inte kommer att fullgöra vad han åtagit sig och avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för resenären. Resenären får också frånträda avtalet om avtalsvillkoren ändras väsentligt till hans nackdel. Om arrangören avser att bryta avtalet eller om han vill ändra avtalsvillkoren, skall han underrätta resenären snarast och därvid lämna besked om dennes rätt att frånträda avtalet enligt första stycket. Resenären skall inom skälig tid meddela arrangören eller återförsäljaren om han vill frånträda avtalet. Gör han inte det, förlorar han sin rätt att frånträda avtalet.

5.3 Resenärens rätt till ersättningsresa. Frånträder resenären avtalet enligt punkt 5.2 har han rätt till en annan paketresa som är av likvärdig och högre kvalitet, om arrangören eller återförsäljaren kan erbjuda detta. Om resenären godtar en sämre ersättningsresa har han rätt till ersättning för prisskillnaden. Avstår resenären från sin rätt till ersättningsresa, eller kan en sådan resa inte erbjudas, skall han snarast få tillbaka vad han har betalat enligt avtalet. Bestämmelserna i första och andra stycket gäller också om arrangören ställer in resan utan att resenären är skuld till det.

5.4 Resenärens rätt till skadestånd, arrangörens inställande av resa. I sådana fall som avses i punkt 5.3 har resenären rätt till skadestånd från arrangören, om det är skäligt. Rätt till skadestånd på grund av att arrangören ställt in resan föreligger inte om arrangören visar: 1. Att färre personer än ett i avtalet angivet minimiantal anmält sig till resan och resenären senast 14 dagar före avresan skriftligen underrättats om att resan ställts in (vid resor med en varaktighet av högst 5 dagar gäller att resenären skall underrättas senast 10 dagar före avresan), eller 2. Att resan inte kunnat genomföras på grund av ett hinder utanför arrangörens kontroll som denne inte skäligen kunde förväntas ha räknat med när avtalet ingicks och vars följderna inte heller skäligen kunde ha undvikits eller övervunnit. Beror det på någon som arrangören har anlitat att resan har ställts in, är arrangören fri från skadeståndskrav enligt första stycket 2 endast om också den som han har anlitat skulle vara fri enligt den bestämmelsen. Detsamma gäller om orsaken är hänförlig till någon annan ett tidigare led.

5.5 Ändring av priset. Inträffar kostnadsökningar för arrangören efter det att avtalet enligt 1.5 ovan blivit bindande för parterna, får arrangören höja priset för resan med ett belopp som motsvarar kostnadsökningarna om dessa beror på: 1. Ändringar i transportkostnader 2. Ändringar i skatter, tullar eller avgifter avseende tjänster som ingår i resan, eller 3. Ändringar i växelkursen som påverkar arrangörens kostnader för resan. Priset får höjas med ett belopp som motsvarar resenärens andel av den kostnadsökning som arrangören drabbas av för genomförandet av avtalet förutsatt att denna kostnadsökning är av sådant slag som anges i 1-3 ovan i denna punkt. Om t.ex. en avgift enligt punkt 2 ovan ökar med 100 kronor för varje resenär får priset höjas med samma belopp. Om resenären så begär är researrangören skyldig att redovisa hur prishöjningen beräknats. Rätt till prishöjning enligt 1 och 3 ovan föreligger endast om kostnadsökning överstiger 60 kr. Priset får inte höjas under de sista 20 dagarna före den avtalade avresedagen. Arrangören skall så snart som möjligt underrätta resenären om prisförändringarna. Resans pris skall sänkas om arrangörens kostnader tidigare än 20 dagar före den avtalade avresedagen, av samma skäl som ovan angivits, minskar. Vid kostnadsminskning enligt 1 och 3 ovan skall priset sänkas endast om kostnadsminskningen överstiger 60 kr.

5.6 Arrangörens och resenärens rätt att frånträda avtalet vid ingripande händelser m m. Såväl arrangören som resenären har rätt att frånträda avtalet, om det efter det att avtalet blivit bindande för parterna enligt punkt 1.5 på eller i närheten av res-

målet eller utefter den planerade färdvägen inträffar katastrof, krigshandling, generalstrejk eller annan ingripande händelse, som väsentligt påverkar resans genomförande eller förhållandena på resmålet vid den tidpunkt då resan skall genomföras. För att utreda om händelsen är av sådan allvarlig karaktär som ovan angivits skall sakkunniga svenska eller internationella myndigheter rådfrågas.

6. Arrangörens ändringar efter avresan, fel och brister.

6.1 Uteblivna prestationer. Om efter avresan en väsentlig del av de avtalade tjänsterna inte kan tillhandahållas, skall arrangören ordna lämpliga ersättningsarrangemang utan extra kostnad för resenären. Kan ersättningsarrangemang inte ordnas eller avvisar resenären på godtagbara grunder sådana arrangemang, skall arrangören, om det är skäligt, utan extra kostnad för resenären tillhandahålla likvärdig transport tillbaka till platsen för avresan eller till någon annan ort som resenären godkänner. Innebär en förändring i avtalet enligt första eller andra stycket en försämring för resenären, är han, om det är skäligt, berättigad till prisavdrag och skadestånd.

6.2 Andra fel och brister. Vid andra fel i de avtalade tjänsterna än sådana som anges i 6.1 har resenären rätt till prisavdrag och skadestånd, om inte felet beror på honom. Resenären har inte rätt till skadestånd, om arrangören visar att felet beror på ett hinder utanför arrangörens kontroll som denne inte skäligen kunde förväntas ha räknat med när avtalet ingicks och vars följderna inte heller skäligen kunde ha undvikits eller övervunnit. Om felet beror på någon som arrangören har anlitat, är arrangören fri från skadeståndsansvar enligt andra stycket om också den som han har anlitat skulle vara fri enligt den bestämmelsen. Detsamma gäller om felet beror på någon annan i ett tidigare led. Vid fel som har sin grund i omständigheter som beskrivs i andra eller tredje stycket skall arrangören genast ge resenären den hjälp som behövs.

6.3 Skadeståndets omfattning. Skadestånd enligt dessa villkor omfattar förutom ersättning för ren förmögenhetsskada, ersättning för personskada och sakkada. Skador som omfattas av bestämmelserna i sjölagen (1994:1009), luftfartslagen (1957:297), järnvägstrafiklagen (1985:192) eller lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik ersätts enligt nämnda lagar i deras lydelse då skadan inträffade i stället för enligt dessa villkor. Arrangören är dock alltid skyldig att ersätta resenären för vad denne har rätt att fordra enligt de nämnda lagarna. Det åligger resenären att i möjligaste mån begränsa skadan.

7. Reklamation och avvjälpande.

7.1 Resenären får inte åberopa fel i vad han har rätt att fordra till följd av avtalet, om han inte inom skälig tid efter det att han märkt eller bort märka felet underrättat arrangören eller återförsäljaren om felet. Detta bör om möjligt ske på resmålet.

7.2 Utan hinder av 7.1 får resenären åberopa fel, om arrangören eller återförsäljaren har handlat grovt vårdslöst eller i strid mot tro och heder.

7.3 Om resenären framför klagomål som inte är obefogade, skall arrangören eller dennes lokala representant genast vidta åtgärder för att finna en lämplig lösning.

8. Resenärens ansvar under resan.

8.1 Arrangörens anvisningar m m. Resenären är skyldig att följa de anvisningar för resans genomförande som lämnas av reseledaren eller av annan person som arrangören anlitat. Resenären är skyldig att respektera de ordningsregler som gäller för resan och för transporter, hotell etc. och uppträda så att medresenärer eller andra inte störs. Om resenären på ett väsentligt sätt bryter mot detta, kan arrangören häva avtalet.

8.2 Resenärens ansvar för skada. Resenären är ansvarig för skada som denne vållar arrangören genom försummelset, t.ex. genom att inte följa lämnade anvisningar eller föreskrifter. Det åligger resenären att ersätta skada som är lagligen grundad gentemot någon som arrangören anlitat för att medverka vid resans genomförande.

8.3 Pass, visum, hälsobestämmelser m m. Innan avtal sluts skall arrangören eller återförsäljaren på lämpligt sätt informera resenären om sådana hälsobestämmelser som blir tillämpliga under resan samt, i den mån det har betydelse för resenären, om vad som gäller i fråga om pass och visum för medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Resenären är dock själv ansvarig för att iakttäta nödvändiga formaliteter för resans genomförande, som t.ex. innehav av giltigt pass, visum, vaccinationer, försäkring. Resenären är själv ansvarig för alla kostnader som uppkommer på grund av brister i nämnda formaliteter, t.ex. hemtransport i följd av avsaknad av pass, om inte bristerna orsakats av felaktig information från arrangören eller återförsäljaren.

8.4 Avvikande från arrangemang. Resenär som efter det att resan påbörjats avviker från arrangemang är skyldig att meddela detta till arrangören eller till dennes representant. Resenären skall senast 24 timmar före av arrangören uppgiven återsetid kontakta denne för kontroll av uppgifter om hemresan.

9. Tvistlösning.

Parterna bör försöka lösa tvist som gäller tolkningen eller tillämpningen av avtalet genom förhandling. Om parterna inte kan enas, kan tvisten prövas av Allmänna reklamationsnämnden eller av allmän domstol.